

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN THỊ OANH

**NÂNG CAO KHẢ NĂNG TIẾP CẬN VỐN TÍN DỤNG
CHO CÁC DOANH NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA TRÊN
ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2015

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN THỊ OANH

**NÂNG CAO KHẢ NĂNG TIẾP CẬN VỐN TÍN DỤNG
CHO CÁC DOANH NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA TRÊN
ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 60 34 04 10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: GS.TS Mai Ngọc Cường

THÁI NGUYÊN - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là nội dung nghiên cứu do tôi thực hiện. Các số liệu, kết luận nghiên cứu trình bày trong luận văn này chưa hề được công bố ở các nghiên cứu khác

Tôi xin chịu trách nhiệm về các kết quả nghiên cứu trong luận văn!

Học viên

Nguyễn Thị Oanh

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn này, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn tới **GS.TS Mai Ngọc Cường** đã tận tình hướng dẫn tôi trong suốt quá trình thực hiện. Tôi xin chân thành cảm ơn Phòng Đào tạo - Trường ĐH Kinh tế và QTKD đã tạo mọi điều kiện để cho tôi hoàn thành khoá học và trình bày luận văn này. Tôi xin gửi lời cảm ơn tới các đồng nghiệp đã chia sẻ nhiều tư liệu và kinh nghiệm quý báu liên quan đến vấn đề nghiên cứu của luận văn. Đặc biệt xin được cảm ơn chân thành tới các cán bộ của Phòng Công nghiệp - Cục Thống kê tỉnh Thái Nguyên, các đồng chí là cán bộ phòng Tổng hợp - Ngân hàng Nhà nước Việt Nam chi nhánh Thái Nguyên đã tận tình giúp đỡ tôi trong việc thu thập và khai thác số liệu phục vụ cho bài nghiên cứu. Xin được cảm ơn chân thành tới các Doanh nghiệp nhỏ và vừa - nơi tôi đến để thu thập số liệu điều tra đã nhiệt tình chia sẻ những thông tin cần thiết.

Xin trân trọng cảm ơn!

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU.....	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của luận văn.....	4
5. Bố cục luận văn.....	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ TIẾP CẬN VỐN TÍN DỤNG CỦA DOANH NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA	6
1.1. Tổng quan về doanh nghiệp nhỏ và vừa.....	6
1.1.1. Khái niệm về doanh nghiệp nhỏ và vừa	6
1.1.2. Tiêu chuẩn doanh nghiệp nhỏ và vừa.....	6
1.1.3. Đặc điểm của doanh nghiệp nhỏ và vừa.....	15
1.1.4. Vai trò của doanh nghiệp nhỏ và vừa đối với nền kinh tế	19
1.2. Khả năng tiếp cận vốn tín dụng của doanh nghiệp nhỏ và vừa.....	21
1.2.1. Tín dụng Ngân hàng	21
1.2.2. Khả năng tiếp cận vốn tín dụng của doanh nghiệp nhỏ và vừa.....	29
1.2.3. Các nhân tố ảnh hưởng đến khả năng tiếp cận vốn tín dụng của doanh nghiệp vừa và nhỏ	33
1.3. Kinh nghiệm nâng cao khả năng tiếp cận tín dụng của doanh nghiệp nhỏ và vừa ở một số tỉnh, thành phố và bài học cho Thái Nguyên	39

1.3.1. Kinh nghiệm nâng cao khả năng tiếp cận tín dụng của doanh nghiệp nhỏ và vừa ở một số tỉnh	39
1.3.2. Bài học kinh nghiệm cho Thái Nguyên.....	42
KẾT LUẬN CHƯƠNG 1	45
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	46
2.1. Câu hỏi đặt ra	46
2.2. Phương pháp nghiên cứu	46
2.2.1. Khung phân tích của luận văn.....	47
2.2.2. Phương pháp thu thập số liệu.....	48
2.2.3. Phương pháp xử lý, phân tích dữ liệu	52
KẾT LUẬN CHƯƠNG 2.....	58
Chương 3: THỰC TRẠNG KHẢ NĂNG TIẾP CẬN TÍN DỤNG CỦA CÁC DOANH NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN.....	59
3.1. Đặc điểm kinh tế xã hội chung tỉnh Thái Nguyên.....	59
3.2. Khái quát doanh nghiệp nhỏ và vừa trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên	62
3.2.1. Số lượng DNNVV trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên	62
3.2.2. Kết quả hoạt động sản xuất kinh doanh	66
3.2.3. Đóng góp cho kinh tế, xã hội tỉnh Thái Nguyên.....	68
3.3. Thực trạng tiếp cận vốn tín dụng của DNNVV trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên	70
3.3.1. Mức độ tiếp cận vốn tín dụng của các DNNVV.....	70
3.3.2. Thực trạng khả năng tiếp cận vốn tín dụng của các DNNVV trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên của đối tượng điều tra	76
3.4. Đánh giá thực trạng tiếp cận vốn tín dụng của DNNVV trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên.....	83
3.4.1. Những kết quả đạt được.....	83
3.4.2. Những hạn chế.....	84
3.4.3. Nguyên nhân	86

3.4.3. Nguyên nhân từ cơ chế, chính sách.....	93
KẾT LUẬN CHƯƠNG 3	96
Chương 4: GIẢI PHÁP NÂNG CAO KHẢ NĂNG TIẾP CẬN VỐN TÍN DỤNG CỦA CÁC DOANH NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN TỪ NAY ĐẾN NĂM 2020	97
4.1. Định hướng phát triển doanh nghiệp nhỏ và vừa tỉnh Thái Nguyên	97
4.1.1. Định hướng và mục tiêu phát triển kinh tế tỉnh Thái Nguyên.....	97
4.1.2. Định hướng phát triển doanh nghiệp nhỏ và vừa tỉnh Thái Nguyên	98
4.1.3. Phương hướng nâng cao khả năng tiếp cận vốn tín dụng của các doanh nghiệp nhỏ và vừa trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên những năm tới	99
4.2. Giải pháp nâng cao khả năng tiếp cận vốn tín dụng của DNNVV	101
4.2.1. Một số giải pháp chung	101
4.2.2. Giải pháp cụ thể cho các DNNVV	102
4.2.3. Giải pháp cụ thể cho các NHTM	104
4.3. Một số kiến nghị với Nhà nước	106
4.3.1. Bình ổn môi trường kinh tế vĩ mô, kiểm chế lạm phát, tạo môi trường đầu tư bình đẳng, minh bạch, ổn định, thông thoáng	106
4.3.2. Cải cách mạnh mẽ thủ tục hành chính theo hướng phục vụ cho doanh nghiệp	107
4.3.3. Hoàn thiện chính sách tài chính tín dụng cho DNNVV	107
4.4. Kiến nghị với Tỉnh Thái Nguyên.....	108
4.4.1. Xây dựng các chương trình trợ giúp cho các DNNVV.....	108
4.4.2. Phát triển dịch vụ thẩm định giá tài sản doanh nghiệp	108
KẾT LUẬN	110
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	111
PHỤ LỤC	113

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Nội dung
GDP (Gross domestic Product)	Tổng sản phẩm quốc nội
GO	Tổng giá trị sản xuất
DN	Doanh nghiệp
DNNQD	Doanh nghiệp ngoài quốc doanh
DNNN	Doanh nghiệp nhà nước
DNNVV	Doanh nghiệp nhỏ và vừa
NHTM	Ngân hàng thương mại
ROE (Return on Equity)	Tỷ suất lợi nhuận trên vốn chủ sở hữu
SXKD	Sản xuất kinh doanh
TDNH	Tín dụng Ngân hàng
WB (World Bank)	Ngân hàng thế giới
WTO (World trade Organization)	Tổ chức thương mại thế giới

DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU

Bảng 1.1: Tiêu chí xác định doanh nghiệp nhỏ và vừa của Nhật.....	9
Bảng 1.2: Tiêu chuẩn phân định doanh nghiệp nhỏ và vừa tại Việt Nam.....	13
Bảng 2.1: Diễn giải các biến độc lập trong mô hình	57
Bảng 3.1: Tổng sản phẩm của tỉnh (GDP) theo giá hiện hành phân theo khu vực kinh tế	61
Bảng 3.2: Số lượng DNNVV tỉnh Thái Nguyên phân theo khu vực kinh tế..	63
Bảng 3.3: Số lượng DNNVV tỉnh Thái Nguyên phân theo ngành kinh tế	65
Bảng 3.4: Doanh thu và lợi nhuận của doanh nghiệp nhỏ và vừa.....	66
Bảng 3.5: Tình trạng lỗ lãi của các DNNVV	67
Bảng 3.6: Số lao động trong các DNNVV hàng năm.....	68
Bảng 3.7: Giá trị sản xuất theo giá hiện hành phân theo ngành kinh tế	69
Bảng 3.8: Cơ cấu nguồn vốn của DNNVV	70
Bảng 3.9: Số lượng DNNVV có nhu cầu vay vốn	71
Bảng 3.10: Dư nợ cho vay đối với DNNVV	74
Bảng 3.11: Tỷ lệ vốn vay đáp ứng nhu cầu vốn của DNNVV	75
Bảng 3.12: Kết quả phân tích thống kê mô tả các chỉ tiêu tài chính	76
Bảng 3.13: Thống kê mô tả khả năng thanh toán nhanh của DNNVV	77
Bảng 3.14: Kết quả kiểm định thang đo bằng hệ số Cronbach Alpha	80
Bảng 3.15: Kết quả kiểm định Omnibus	82
Bảng 3.16: Mô hình hồi quy nhị phân Binary Logistic	82

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 2.1. Khung phân tích của luận văn.....	48
Hình 3.1: Giá trị sản xuất theo giá hiện hành qua các năm	60
Hình 3.2: Số lượng DNNVV có nhu cầu vay vốn.....	71
Hình 3.3: Số DNNVV được đáp ứng nhu cầu vốn tín dụng.....	73
Hình 3.4: Biểu đồ phân bố tần suất khả năng thanh toán nhanh.....	78